

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 Hirdetési díj: Egyhasábos
 peltisor egyszeri hirdetése
 15 l. Közlemények sora 40 l.

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és
 kiadóhivatal ::
 Kósch Árpád
 könyvnyomdája
 Eperjes, Fő-u. 59.
 :: Telefon-szám 16. ::

1583–1916.

Eperjes, június 24.

1646. évi április hó 23-ikán Parthén Péter rutén szimatikus püspök 63 papjával az ungvári vártemplomban Jakusits egri érsek előtt hitet vallott. Ezzel megkezdődött a magyarországi rutének uniója, mely egy század lefolyása alatt ért befejezéséhez.

A görög katolikussá lett ruténség vallásilag független lett a nagy keleti orthodox egyháztól, mely ily módon elvesztette eddigi protekturátusát a magyarországi rutének felett.

Majdnem három század telt el azóta, s Oroszország sebe, melyet az unió ütött rajta, egyre sajgott. Az idő sem hozott rá írt.

A legújabb idők Dobránszki-, Bobrinszki-receptjei sem tudták behegeszteni.

Sőt. A ruténség — mely nemzetiségi életet egyáltalán nem akart élni — tekintélyes része teljesen megmagyarosodott, s szíve, lelke vágyának engedve, még a liturgikus ó-szláv nyelvtől is szabadulni akart, helyébe a magyar liturgikus nyelvet vágyta.

A hajdudorogi legifjabb gör. katolikus egyházmegye ennek a vágnak szülötte.

A ruténség végeken élő része erős magyar érzésének a mostani világháború volt a legékezebb bizonyítéka. S e történelmi idők providenciális férfiakat találtak a ruténség szellemi vezérei között.

A cirillika, melyet a görög kath. iskolákban minden rutén gyermeknek tanulni kellett az elmúlt tanévig, dr. Novák István eperjesi görögszertartású katolikus püspök kezdeményező intézkedéséből már a múlté.

A magyarországi rutén gyermekek magyar fonetikával írják s olvassák anyanyelvüket, s «Dicsértessék»-kel köszöntik a falu nadrágos emberét.

Ma, jún. 24-ikén a magyar nemzeti egység szempontjából talán még fontosabb ünnepet ül a magyarországi ruténség. A naptáregyesítés első napját üli, melyet egyházi ünneppé éppen a naptáregyesítés tett azáltal, hogy a keleti egyház júl. 7-iki ünnepe, Keresztelő szt. János születése, 13 nappal előbbre, június 24-ikére esett. Június 29-ikére eső Péter és Pál ünnepet a latin s a görög szertartású magyar katolikusok már együtt ülik.

1583 óta először.

Az eperjesi, a nyíregyházai s az ungvári gör. kath. székesegyházak harangjai először hívják a hívőket e napon ünnepi istenitiszteletre. Csendben, áhítattal ülik e napot Magyarország e három egyházmegyéjének görög katolikusai.

Illő, hogy e templomi ünnepről, melyet épp oly joggal, nemzetinek is lehet nevezni, tudomást szerezzon az egész magyarság, amelyben hazánk leghűbb s a világháború forgatagában legtöbbet szenvedett nemzetiségének újabb hitvallását kell látnia.

A villamosság mint kulturtényező (a békében és a háborúban).

Írta: Stark Zsigmond okl. gépészmérnök.

A békés régi korszakból fenmaradt porlepte irataim között lapozgatva, következő írásomra akadtam (fenti cím alatt, míg a zárójeles cím csak most került melléje):

«Kulturéletünknek minden segédeszköze, materiális létünk sok ezernyi megnyilvánulási formái, kényelmi szükségleteink kielégítésére szolgáló megszámlálhatatlan emberi kreáció mind a technikus és iparos szellemi és fizikai alkotásai»

«Szellemi életünk materiális létünkkel elválaszthatatlan szálak által kapcsolódik egyivé elannyira, hogy a technika minden egyes korszakalkotó vívmánya az emberiség szellemi fejlődésének egy-egy határköve. A rabszolgaság tulajdonképeni felszabadulása a gőzgép feltalálásával veszi kezdetét, mely milliónyi ember fizikai erejét képes volt pótolni. A vasút törte meg az emberiség elszigeteltségének kínai falát, midőn minden emberi eszme és földi anyag az összes kulturnépek közös kincsévé lőn. A villamos erőátvitellel a föld energiáinak urai lettünk, melyeknek a legnagyobb távolságokra egyszerű drót segítségével való transportálása és az energiaforrásoknak hő, fény és bármily erőmegnyilvánulás formájában való kihasználása vált lehetségessé. A telegráfiával és telefoniával úgyszólván a teret és időt győztük le, míg a repülőgép a földi rögtől fog talán bennünket felszabadítani. Íme, a technika, tökéletesedése a materializmus fejlődése ellenére az anyagiasságtól kezd bennünket függetleníteni.»

«A technikai alkotások áthatják életünk minden megnyilvánulását: életmódunkat megnevelik, kényelmünket fokozzák, munkáinkat egyszerűsítik és megkönnyítik; differenciálódó életünk szövevényében idő-, tér- és erőmegtakarítást eredményeznek, ennél fogva az emberi kultúra leghatalmasabb tényezői.»

«Szociális fejlődésünk legmagasabb fokát akkor fogja csak elérhetni, ha a technika folyton-folyvást tökéletesedő eszközei végül minden fizikai munka alól fogják az emberiséget felszabadítani és szellemi életünk lesz az egyedüli irányító rugója és megnyilvánulása földi cselekvéseinknek.»

«Technikai tökéletesedésünk csúcspontján egybeforr majdan az egész emberiség, az univerzálissá vált kultúra lerombolja végül az emberek nemzetiségi válaszfalait és egyek leszünk az alkotásban, miként alkotásaink győzelmében és közös vívmányaink örök élvezetében.»

Így dicsőítettem a technika vívmányait és alkotásaink társadalomátalakító hatásait még alig néhány évvel ezelőtt. Azóta azonban, sajnos, nagyot fordult a világ sora. A technika vívmányai lerombolták a technika alkotásait!

A nemzetek kulturája ismét éjig meredő kínai fallal választotta el egymástól! A legveszedelmesebb emberi alkotások: a puskapor, dinamit, ekrazit, titanit és sok egyéb robbanó és pusztító anyag lőn úrrá az emberi cselekvések felett! A kémia győzedelmeskedik a fizikán! Pedig a kémiának, főképen az elektrokémiának köszönhetjük mindama mesterségesen előállítható anyagokat, melyeket egyébként a föld kincsei nyújtanak, amelyek azonban most ránk nézve hozzáférhetetlenek. A háború sok oly anyag gyártására vezetett rá bennünket, melyeket azelőtt nem ismertünk, vagy amelyre szükség sem volt. A tudomány és technika találékonyosságának köszönhetjük, hogy sok ezernyi szükségleti eszközünk és anyagunk, ha mindjárt más formában is, még mindig rendelkezésünkre áll.

A technika csodálatos módon hozzáformálódott a háborúhoz. A háború hozzászoktatta az embert a technika nyújtotta sok kényelmi eszközről való lemondásra és mindama új anyagok használatára, melyeket a háborús technika kifejlesztett.

Azonban a kulturvívmányok között egyetlen egy sem maradt fenn annyira hű kitartással az emberiség ezernyi bajai közepette, mint a legmodernebb kényelmi eszköz: a villamosság. Sok minden pusztult el e két év rettenetes tusáiban minden országban, a villamosságot fejlesztő telepek azonban mindenütt változatlanul árasztanak továbbra is világosságot, hőt és erőt a kulturembereknek. A villamosság annyira beleszövedött az emberek életszükségletei közé, hogy nélkülözése mellett ennek épségben maradását egészen természetesnek találja. Míg a villamosfény árad szét a harcban álló nemzetek harcterei felett, addig kulturánk is épségben marad! A villamosság iránti csodás tiszteletnek vagy rajongásnak kell minősítenünk minden ellenfélnek szinte hallgatólagos megegyezészerű viselkedését a villamosművekkel szemben, melyeket mindenütt a lerombolástól megkíméltek, sőt ott, ahol kárt szenvedtek, ott a térfoglalás után azt tekintették első kötelességüknek rendbe és ismét üzembe hozni. Belgrádba való bevonulásunk után néhány nappal már ismét fűrgén haladtak a villamoskocsik a város utcáin, mint a békés kényelemnek első hírnökei.

A villamosság a harctereken is győzelmesen vonult be, mint hatalmas új és modern tényező. A borzalmas robbanó-aknák az elavult gyújtózsínórok helyett villamos szikrával gyújtatnak fel nagy távolságról. Az éjjeli harcok és éjszakai felderítések az óriási területű harctereken a

villamos fényforrások segítségével váltak csak lehetővé. Egyetlen fényforrás sem képzelhető, mely a villamos izzólámpafénnyel fényerősségben vetekedhetnék. A németeknek oly villamos fényforrások vannak ma már, melyek 500 millió gyertyafényt szolgáltatnak egy fényforrásból. Ily fényforrás-izzólámpa áramszükséglete 150 hektowatt. Egy 110 cm-es parabolikus tükörrel ily projektor még 8400 m. távolságban is 10 lux fényerősséget szolgáltat.

A drótsövényeknek villamos feszültséggel való ellátása is az újabb kor veszedelmes harcászati eszközei közé tartozik. Edisonnak egyik fantasztikus találmánya egy ágyúból villamos töltéssel ellátott, illetve feszültség alatt álló láncnak a kilövése. Ez az öldöklő fegyver nehézkes kivitelénél fogva tudtommal eddig alkalmazást nem talált. Nagyfeszültségű áramvezetékek a léghajókról az ellenség közé való vezetése már sok pilotának volt elérhetetlen vágya. A drótalan táviró és telefon a harctereken az akadálytalan híradásnak legfontosabb segédeszközévé vált.

A villamosság azonban nemcsak mint öldöklőeszköz vált a modern harcászatnak nélkülözhetetlen tényezőjévé, hanem a harcban elszerencsétlenedettek megmentésében is a legfontosabb segítségül szolgál. A sebészet a Röntgen-sugarak nélkül képtelen volna a testbe furódott golyó helyét oly gyorsan megtalálni, vagy a csontszilánkok gyors és sikeres eltávolítását a Röntgenfelvétel nélkül elérni. Az elektrotechnika rendkívül sok eszközt szolgáltatott az orvostudománynak, melyek a harcban megsebesült vagy megbetegedett katonáknak biztos gyógyulását előmozdítják, sőt egyedül lehetővé teszik.

Az elektromosság alkalmazásának sokoldalúsága mellett bizonyít az is, hogy Németországban már gyártanak félkezű emberek részére elektromágneses fogókészülékeket, melyekkel bármily ipari kézimunka végezhető.

A villamosság egy csodás új találmányát teremtettem meg a háborús technika: a kristályfonoptikont, mely nagyszerű alkotás a háború szerencsétlen megvakultjainak a *hallható írást* valósította meg. Ez oly készülék, mely megoldotta azt a problémát, hogy egy nyomtatott papírlapon áthatoló fény sugárnak egy szelencellára gyakorolt fényintenzitásváltozása egy

telefonkagyló membránját oly rezgésbe hozza, mely minden betűnek megfelelő változó hangokat ad, amelyekből, természetesen előzetes tanulás után, a vak a szavakat állíthatja össze, és ilyképp a nyomtatott betűket hallhatóan olvashatja.

A villamosság a háború után még sokkal csodálatosabban fogja egész kulturéletünket átalakítani. A mindjobban fokozódó drágaság arra fog utalni bennünket, hogy a földünknek eddig még paragon heverő erőforrásait a legintenzívebben kihasználjuk. Hazánk vízierőiben elég gazdag, a rendelkezésre álló $\frac{1}{4}$ millió lóerőnyi vízierőnek eddig alig 10%-a használt ki. A földgázforrások több ezer lóerőre terjedő energiáját még a háború folyamán igyekeztünk — bár német tőke segítségével — kiaknázni. Már létesülnek is a gyárak Sármas vidékén, melyek villamos úton fognak műtrágyát gyártani. E műtrágya van hivatva hazánk jó termőföldjének a termékenységét megkétszerezni. A vízierőkből nyerendő villamos energia olcsó voltánál fogva a gyárak egész seregét fogja megteremteni. A mezőgazdaság a leggazdaságosabb gépi üzemmel (villamos szántás, magvetés, aratás és cséplés) intenzív kultúrára fog áttérni.

Elsősorban tehát a villamosságnak univerzális kiaknázása és értékesítése lesz hivatva azokat a nélkülözhetetlen többletértékeket termelni, melyekre új kulturánknak és új nemzedékünknek szüksége lesz a jövőben.

Hazánk természeti kincsekben gazdag földjén kulturánk hatalmas fejlődésében vetett rendületlen hitünk adjon erőt mindnyájunknak a további kitartó küzdelemre!

Ágoston Károly-alap sárosvármegyei leányoknak.

A régebbi multból vett novellák cselekményszövéskébe olyan érdeket leköltően húznak rendszerint egy fonalat, és ez derűt, fehérséget ad a tarkaságnak, mely a fantázia képeiből szinte farsztó káprázatot okozhatna. Mi ez a fehér fonat, mely összekapcsolja, összefonja, sodorja a többi, mely belőle bontakozik, sugárzik széjjel? Legyen az esemény ideje a tizenharmadik század, ott találunk egy-két lapot, mely a veszprémvölgyi

görög apácák celláiba, árnyas kertjébe, oszlopos folyosóra vezet az olvasót, és Margit királykisasszonyt tanuló társaival mutatja be, amint néhány latin mondat betanulása után futkosnak a bársonyos pázsiton.

Egy pár évvel utóbbi rajz el nem felejtí a Nyulak-szigetén levő kolostornak boltíves csarnokait feltárni, ahol ugyancsak Margit királykisasszony, akkor már soror, fehér köntösében jár-kelel, sűrűg-forog, hogy talán éppen a beérkező szegény gyermekekkel gyakorolja az imádságok szövegét vagy oktassa őket az irgalmas szeretet műveire.

Nagynevű Lajos királyunk idejéből nem volna Ó-Buda régi fényéről tiszta fogalmunk, ha a magyar főurak gyermekeinek kedvelt nevelőintézetéről, a Klarissák óriás terjedelmű kolostoráról nem esnék szó. Fejedelmi leányok, hercegkisasszonyok nyerték itt ismereteiket. A lovagjátékok, tornák káprázatos fénye, érdekessége néha éppen abból az alkalomból emelkedett még mesésebbé, hogy a győző díjának átnyújtásával ott szerepelt először egy főúri kisasszony, aki kevéssel előbb hagyta el a nevelőintézetet.

Ezek a képek, ha nem is felelnek meg mindig egészen a valóságnak, szinte érezhetően azért kerülnek a cselekmény szövevényébe, hogy meszterkéletlenség, üdeség, báj, világító sugár, fény adjon szelidebb hangulatot a néha zord, komor bonyodalomnak, mely a mult idők homályából hoz elő általunk nem tapasztalt, nem szemlélt, hanem olvasott, hallott, elhitt eseményeket.

Majd talán 2—300 év múlva így dolgoznak fel sárosvármegyei novellaképekben jeleneteket egy-egy XIX—XX. századbéli nevelőintézet miliójéből. S ha igen, miért ne kerülhetne sorra valamely korrajzban az eperjesi angolkisasszonyok «Sancta Maria»-intézete is?

Ennek is van rácsos ablaka, ennek a kapujában is csikorog a kulcs, sőt ennek is magas kőfalak szabnak határt, mely elválasztja egyik oldalról a külvilágtól. És ezek a jelenségek már olyan számottevőek egy zárdai nevelőintézet vázolásában.

Van pedig ennél sokkal szembeszökőbb és jellemzőbb körvonalozása akár a 13. századbéli dömés-kolostornak, vagy a 14. századbéli Klarissza-kolostor belső szervezetének. A fejlődő

TÁRCA.

Radványné Ruttkay Emma versei.
Itt vagy!

Itt vagy hát, új barátom: szép közöny,
Ki másnak fested a világot,
Begyógyítod a roncsolt, mély sebet,
Melyet egy álom a szívembe vágott.

Jó vagy, szelid vagy, óhajtottalak,
A jöttödöt, ha tudnád, ó, be vártam,
Míg virágtalan, szomorú utam
Glóriás ívvel, büszke daccal jártam.

Eddig én messze elkerültelek,
Mert messze csaltak ifjú, édes álmok...
Most már hiába hívnak, nem megyek:
Letört a szárnyam: föl már sose szállok.

Jó megpihenni szörnyű út után —
S nem nézni vissza, sem előre már...

A boldogságot látjuk valahol...

A boldogságot látjuk valahol:
Sötét, vigasztalan sikátoron,
Vagy szép, virágos rétek bársonyán;
Egyszer tán fehér, csipkés nyoszolyán.

Érezzük: itt jár, közelünkbe van
S a hívó szóra átölel hamar.
Azt hisszük, így lesz mindig ezután
És így fog mulni óra perc után.

A perc elillan, jönnek bús napok:
Ködök, nagy átok, dermesztő fagyok;
Dalok születnek és virágszínnek,
Illatok, nóták... s minden oly hideg.

... A boldogságot látjuk valahol:
Elszállt mesékben, drága álmokban,
— Egy éjszakán itt jár a nagy vihar
S reggelre már mindennek vége van.

Az Augusztá-hajón.

Hideg habok ölelnek víg kacajt,
A lány folyam fodrozva hőmpolyög
S a jótékonyság lelke szárnyra kelt:
Itt jár az úszó, nagy hajó fölött.

Cigány zenéje perzselőn tüzes,
Asszonyzemekből vágyra vágy repül,
Hiába nóta, illat és mosoly:
«Fáj itt maradni búsán, egyedül».

Pereg a könnyű, kínzott lelkek falán
És messze, messze, nagy határhegyek,
— Sóvárgó képzeletnek tájai —
Ködön, felhőn át ide kéklenek.

Szívek melegjét aggodalmasan
Epeszti vágy, ragadja gondolat,
Csak száll a nótás, szép, vidám hajó
És ringatja az asszonyálmokat...

Én s a megbocsátás.

Jaj, csak soha többé el ne hagynál engem
Szívem orvossága, vágyak altatója:
Örök megbocsátás.

Csúf napok viharján megfakult a lelkem,
Színes keszkenőjét az Isten sem óvja,
Csak te: megbocsátás.

Amerre én járok, csukva minden ablak.
Embersóhajóktól suttognak a lombok...
Menjünk, megbocsátás!

Mi csak együtt menjünk, én már el nem hagylak,
Egyedül nem bírom, szörnyű átkot hordok...
Segíts, megbocsátás!

Megyek hát előre, vissza sose térek,
Alhatsz szívem, alhatsz, — mi már mit se várjunk.
Ringass: megbocsátás!

Termő, drága földek paragon hevernek,
Nagy, bitang mezőkön egyedül kóválygunk
Én s a megbocsátás.

Jövendölés.

Megeresztett zsilipje vérnek:
Haragos, szörnyű áradások!
Várandósabbak most a földek
S terhes méhűek a kalászkok.

Más szelek érlelték erővé,
Más álmokat ébreszt a hajnal.
Nagy éjszakáját a világnak
Koronáztuk harsogó jajjal.

Meddő maradt anyáink méhe,
És mennyi párta hervadóban!
Leróttuk minden bűnhődésünk'
Dicsőséges, drága adóban.

Eztán más lesz az akarásunk
S nem gunnyasztunk lerogyva, gyáván!
Meglássátok: csodák születnek
Vajudások patyolatágyán...

Előltünk minden ellen hátrált,
Mi senki elől nem hátráltunk!
Megösmertük látott erőnket
S eztán más lesz az akarásunk!

kertjébe, oszlopos és Margit királynutátja be, amint sa után futkosnak

el nem felejt a nak boltíves csar-nak Margit király- fehér köntösében éppen a beérkező blja az imádságok irgalmas szeretet

dejéből nem volna ogalmunk, ha a kedvelt nevelő- erjedelmű kolos- leányok, herceg- teiket. A lovag- ye, érdekessége emelkedett még ak átnyújtásával kisasszony, aki előintézetet.

nek meg mindig érezhetően azért ye, hogy mes- gító sugár, fény éha zord, komor dők homályából t, nem szemlélt, seményeket.

gy dolgoznak fel jeleneteket egy- öntézet milliójé- e sorra valamely szonyok «Sancta

ennek a kapujá- ennek is magas elválasztja egyik jelenségek már ai nevelőintézet

mbeszökőbb és a 13. századbéli századbéli Kla- nek. A fejlődő

el nem hagylak, kot hordok...

erek, mit se várjunk.

evernek, kóválygunk

:

dek

ok.

nal.

he,

an!

ünk'

nk

ra, gyáván!

nek

t,

nk!

ank!

gyermek, a fehérfátyolos leányok hároméves- től tizenöt évesig sok esetben a nevüket viselő család örökhalpítványán kapták ellátásukat, nevelésüket, és kijutván az intézetből, helyébe az újabb nemzedék leánytagja vagy oldalági rokon juthatott. Bizony e visszapillantásnál elmondhatjuk az elcsépett, de sokat jelentő szavakat: «Hja, a régi jó idők!»

Van a most folyó időnek is ilyen java, áldása, nem minden a múlté, — az igaz; sőt — az említett 200 év múlva irandó korrajz is láttat, szemléltet majd a most folyó időben hasonló dolgokat.

Íme, nemcsak hogy a bold. emlékü Schusztter Konstantin püspök örökítette meg nevét nyolc leányra való tekintélyes alapítvánnyal, nemcsak a m. kir. kincstár gondoskodik négy gyermek elhelyezéséről, és nem csupán a fényes Ghillány névhez fűződik egy alapítványi hely létesítése; hanem — és ezt olvassák örömmel a sárosvármegyei leányok! — keletkezett egy új alapítvány, gondoskodott egy, sőt két növendék elhelyezéséről. *Agoston* Károly ny. kir. főgimnáziumi tanár.

Van tehát most már *Agoston* Károly-alap is a «Sancta Maria» intézetben.

Ha a világot felforgatni készülő háború sok szép reményünket fel nem dülja — és nem fogja ezt tenni! —, akkor 200 év múlva olvasni lehet hiteles feljegyzésekből merített adatok nyomán, hogy ez intézetből már 50—60 derék magyar leány került ki az *Agoston* Károly-alapon nyert kiképzés után. Az alapító-levél egyik pontja így szól: «Kétségtelen, hogy a női nemet — minden fokon — átalakítani nem kis feladat! De méltó azt célul kitűzni. Hisz új fordulóponton állunk. S céljaink legtöbbje attól függ: sikerül-e a női nembe minden fokon, alsó és felső rétegben egyaránt beolítani a szorgalmat, a munkaszere- tetet, az egyszerűséget és igénytelenséget, és megvetését mindennek, mi ezek útját állja, minő a munkától való irtózás, a felületesség, cifrá- kodás, üres tetszelgés és hiúság, hogy a nő minden megjelenésében ne eltorzult külsőség, hanem emberi és ker. értelemben a leg tartal- masabb lény és lényeg legyen, méltó, akivel a kath. magyar egyház büszkélkedjék. Oszlopa a nemzetnek és államnak, s akadály, hogy e drága kincseink belső és külső elleneink martalékává legyenek s ezzel a magyar kath. egyház elbukása is bekövetkezhessék.»

Ez az esemény fűződik Eperjes kulturtörté- netéhez az 1915-ik évben, mikor hadikölcsön, feldúlt tűzhelyek, sebesültek, szeretetadományok és más százféle hadijótékonyág mellett egy a maga szerénységében csendes munkálkodó hazafi teremteni akar még ifjú erővel, akarat- erővel «egy jobb kort, mely után buzgó imádság epedez százezrek ajakán».

Ezt olvassátok el, ezt jegyezzétek meg kedves, sárosvármegyei leányok és kérjétek majd szü- leiteket, hogy egyiketek vagy másiktok e jóté- ményt élvezhesse.

Az adakozó nemes főúr pedig élvezze hosszú életen át a másokban fakasztott öröme- ket, melyek tette kész honleányokat fognak «ön- tudatos, új női nemzedékké teremteni».

Eperjes, 1916. június hó.

F. M. R.

Bujanovics Gyula főispánunk min- den hétfőn d. e. 10—12 óra között fogad magánfeleket kihallgatáson.

HIREK.

Tábori levelet

vártak az anyák és azok, akiknek szerettei odakint küzdenek a fronton. Postaérkezéskor ott várták a sarkon a levélhordót Nehéz vára- kozásokkal teli volt az elmúlt hét. Nem jött levél, nem jött rózsaszín tábori lap... Ott láttam őket a nagyposta előtti parkban. Szemük ide- gesen tapadt a posta kapujára, mennyi aggódás, mennyi titkos sejtés volt az arcukra írva. «... Vajjon jön-e ma levél? Vajjon él-e még?... Hisz sok-sok idő, talán két hét is elmúlt azóta, hogy utoljára írt...» A postás kijött a kapun. Megrohanták... Én láttam őket, láttam azt a bizonytalan sejtést az arcukon... Megint nem jött semmi... Csalódottan mentek ismét széjjel. Úgy tettek, mintha csak csalogó játék volna az arcukra rajzolt sok-sok aggódás. Egymást igyekeztek vigasztalni mesterien megszőtt s csupán hipotéziseken alapuló kombinálataik- kal... Hazamentek... Délután ismét ott állottak a posta előtt. Ismét ugyanazok az aggódó arcok, remegő kezek. Amint kilépett a levélhordó a posta kapuján, egyszerre kigyúlt arcukon a re- ménykedés halvány sugara, szemük ragyogón csillogott... A postás már messziről intett nekik. Megint nem jött semmi!... És aztán keservesen mulottak a napok. Óh, de hosszúak lettek az átvirrasztott, csillaggal teli éjszakák... És aztán... megjött az első levél. Az anyák sejtése nem csalt... A sebtiben megírt sorok sebesültekről, foglyokról regéltek... Én láttam őket! Lesütött szemmel járták az utcát egész nap azok, akik nem kaptak levelet... És aztán megjött az első sebesültszállítmány... A posta- váró szentek mind ott voltak a vasútnál. «... Hátha?... Isten megmentsen, de hátha ő is közöttük van?...» És aztán rémregényeket szöttek ostoba emberek. Suttogva beszéltek csúnya hazugságokat... És a fáma szertehordta a regényeket... Az anyák szíve megdobbant. Szegény anyák! Ti postát váró mártírok! Mennyit szenvedtetek az elmúlt héten!... Míg végre posta, sok-sok angyalkézírta levél... «Jól vagyok! A többiek is. Eperjesiek mind élnek...» Mintha varázskéz törülte volna fel a titokban elírt millió könnyecpetet. Mosolygó remény- kedés játszott édes játékot csillogó szempárokon. Mindenki tábori lapot tartott a kezében, fel- emelt fővel járt ismét az utcán... Én láttam őket. Már csak a dátumot nézték a tábori leve- len. Egymásnak ujságotlák az utcán, ha ismét sok-sok levél jött... És otthon titkon háladó fohászok szállottak a mi Istenünkhöz, aki ve- lünk van... *

És azóta a postaváró anyák-apák a hivatalos jelentést várják csak. Tudatos reménykedés, megelégedett mosoly ül az arcokon... Az ut- cát járva egy-egy szót kapok el a mellettem sétálóktól... «pünkösdi királyság... hiábavaló erőlködés volt csak... majd... majd vissza- szorítjuk őket... hisz Isten velünk van...»

Sigma.

SÁROS FÖLDJE 1914—1915.

címen már kikerült a sajtóból lapunk felelős szerkesztőjének, *Dvortsák* Győző- nek tollából a sárosi orosz betörés törté- nete a vármegye etnografiai s topo- grafiai ismertetésével könyvalakban, egy térképmelléklettel, amely az oroszok által megszállott községeket külön tünteti fel. Ára 1 kor. 80 fill., vidékre küldve 1 kor. 90 fillér, melybe a portó is bele van számítva. Kapható: Kósch Árpád papir- s írószerkereskedésében és a Stehr-féle könyvkereskedésben.

Személyi hír. Dr. *Novák* István eperjesi püspök június 20-ikán a fővárosból székhelyére visszautazott.

Úrnapja. Csütörtökön ünnepi szóval szólaltak meg a harangok, a kath. egy- ház egyik legnagyobb napját hirdette. Ájtatos körmenet hullámzott végig Eper- jes főutcáján, melyet *Zaborovszky* Béla prépost-prelátus vezetett nagy papi segéd- lettel s amelyben résztvett dr. *Novák* István püspök egész káptalanával. A kör- menetben résztvettek a hatóságok, élükön Bujanovics főispán, Kisóczy tvsz. elnök, Ja- nik püigazg., Faragó polgármesterrel. Az Oltári-szentség diadalmas menetben vonult végig a város főutcáján sokaságtól ki- sérve Bensőséges áhítat szállt a magasba, könyörgés és ima, hogy az Úr áldja meg fegyvereinket, harcok véreinket, kik hazá- jukért s hitükért vívnak nagy csatákat. Városunk díszit öltött a nagy napra. Ha- rangzúgás mellett, szokásos pompával kísérté az ájtatos tömeg vissza az Oltári- szentséget a nagytemplomba.

Új főpap. A pápa *Mizsicskó* Józsefet, az eperjesi gör. szertartású kath. egy- házmegye káptalanjának nagyprépostját pápai prelátussá nevezte ki. A magas egyházi méltóság társadalmunk egyik leg- szerényebb s egyben legkedveltebb tagját érte s bizonytal kellemes visszhangra talál mindenütt, ahol *Mizsicskó* Józsefet ismerik. Magas kitüntetését ő legkevésbé várta. Egyenes, szerény lelke bizonyára nem kereste. Ő, ki egész életét csendes, hangyaszorgalmú munkálkodásban töl- tötötte, nem is kereshette. A munkát ön- magáért szerette, mert tudta, hogy a köz javára szolgál. A székeskáptalan tagjai, élükön főpásztorukkal s a gremiá- lis papság meleg szeretettel üdvözölte az érdemes főpapot.

Kitüntetések. Ófelsége dr. *Horváth* Ödön, közigazgatási bírósági ítélebbírónak, saját kérel- mére történt nyugdíjaztatása alkalmából, köz- szolgálata alatt szerzett kiváló érdemei elisme- réseül, a Lipót-rend lovagkeresztjét díjmentesen adományozta. Dr. *Horváth* Ödön jogakadémiánk- nak éveken át volt dékánja s egyidőben lapunk felelős szerkesztője. Társadalmunkban, melynek mindenkor legagilisabb s legtiszteltebb tagja volt, a magas kitüntetés bizonytal a legkellemesebb visszhangra talal.

Társadalmunk egy másik kiváló s közkedvelt egyéniségének magas kitüntetését is közli a BUDAPESTI Közlöny június 21-iki száma. Ugyanis *Kovalicsky* Zenó eperjesi görög szertrat. kath. székesegyházi kanonokot, kiváló működése el- ismeréseül a III. o. vaskorona-renddel tüntette ki a király. Kitüntetésé osztatlan örömet szer- zett társadalmunkban.

Loidin Henriket, a m. kir. 3. honvéd-tüzér- ezred parancsnokló ezredesét, az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért, a király a katonai érdemkereszt III. osztályával tüntette ki.

Ófelsége Vilmos német császár f. é. április hó 11-ikén kelt legfelsőbb elhatározásával dr. *Austerlitz* Vilmos honvéd-főorvosnak a porosz kir. Vöröskereszt-rend III. osztályát adományozta. Dr. *Austerlitz* városunk szülöttje, ki előzőleg a helybeli cs. és kir. tartalékkórháznál teljesített katonaoorvosi szolgálatot, jelenleg azonban csapat- testénél működik.

Eljegyzés. *Keresztfalvy* Gyula az elmúlt napokban jegyezte el *Dávid* Ilust, *Dávid* János bártfai erdőgondnok leányát.

FÜSZERÁRÚK, CSEMEGÉK, CUKOR- KÁK □ □ LEGJOBB MINŐSÉGBEN

KLEIN JENÓNÉL

Tanítóválasztás. *Karaffa* Tivadar sáponyi gör. kath. elemi iskolai tanítót Felsőközérmérra kántortanítónak kinevezték.

Áthelyezések. Dr. Fischer-Colbrie Ágost kassai püspök *Duják* Antalt a háborúban lévő plébános helyébe a távollét idejére Tályáról Szedliczére, *Andrásovssky* Lajost Szikszórol Tótsóvárra kápláni minőségben áthelyezte.

Halálozások. *Tschamler* Károly m. kir. adótiszt jún. 18-ikán, hosszas szenvedés után, élete 41-ik évében Eperjesen meghalt. Temetése jún. 20-ikán a róm. kath. egyház szertartása szerint ment végbe a legnagyobb részvét mellett. Feleségén szül. *Zastkó* Klementinán kívül két árva gyászolja.

Szereday Valéria jún. 19-ikén, életének 74-ik évében, hosszas szenvedés után meghalt. Temetése az ág. h. ev. egyház szertartása szerint általános részvét mellett ment végbe.

Gyermekjótékonyok. *Lichtig* Aranka, *Mochnay* Mária, *Braun* Olga, *Mochnay* Márta, *Blumberger* Margit, *Kahanyecz* Pál jún. 18-ikán, vasárnap délután zárt körben színelőadást rendeztek, melynek jövedelmét, 10 koronát a sárosvármegyei hadiárva alapja javára adták.

Szülők figyelmébe! Azon t. szülők, kik gyermekeiket a nagy szünidő folyamán *hegedűben* előnyös feltételek s biztos siker reményében taníttatni kívánják, avagy fiaikat a polg. iskolába előkészíttetni, *magánvizsgát* tétetni akarják, forduljanak bizalommal *Berkő* Pál tanítóhoz, lakik Fő utca 73. sz. alatt, dr. Hübschmann fogorvos házában.

Könyv- és kóta-ujdonságok, művészi képeslevelezőlapok, divatos levélpapírok *Molnár* *Jenő* nál Eperjesen kaphatók.

Közyűlés. A Magyarországi Munkások Rókkant- és Nyugdíjgyűlésének eperjesi 155. sz. fiókja ma, június 25-ikén d. u. 1/3 3 órakor tartja évi rendes közgyűlését a városház tanácskozási termében, melyre az egyesület tagjait ezúton is meghívja az elnökség.

Mozilátogatási tilalom. *Saly* Győző, városunk rendőrkapitánya június 23-ikán kiadott rendeletével a mozielőadások látogatását a 16-ik éven alul lévő *fiúknak* megtiltotta. A főkapitány intézkedését egész társadalmunk megaláztatással fogadja.

Székely Ferenc 67. gy.-ezredbeli hadapródjelöltet keresik szülei. Eltűnt 1914. szeptember 12-ikén Javorovnál. Értesítést kér Nagyváradra, Csengery-utca 15., Székely Sándor főszámvevő.

Adományok. Az eperjesi Vöröskereszt-fiókgyűlés javára a következő nemesszívű adományok folytak be: 20 kor.: *Minkusz* százados (66. gy.-ezr., Sóvár); 2 kor.: *Moskovits* Lewy (Mocsár, Zemplén m.), amelyekért hálás köszönetet mond az elnökség.

Záróra a nyílt üzletekben és boltokban. *Faragó* József kir. tanácsos, polgármesterünk az üzletek nyitvatartása ügyében a következő hirdetményt tette közzé: „Közhírré teszem, hogy az üzleti záróra szabályozására alkotott szabályrendelet 1916. június 25-ikén lép életbe. Figyelmeztetem tehát a kereskedőket, hogy a szabályrendeletnek következő rendelkezéseit pontosan tartsák be: Kivonat a szabályrendelet 1. §-ából: Eperjes sz. kir. város területén a nyílt árusítási üzleteket (boltokat) az azokhoz tartozó irodai és raktárhelyiségekkel együtt este 8 óráig reggel 6 óráig zárva kell tartani, mely idő alatt az üzleti alkalmazottakat foglalkoztatni tilos. Szombaton az üzletek este 8 1/2 óráig tarthatók nyitva. Oly üzletek, amelyekben kizáróan cukorkát, csokoládét, gyümölcsöt és szeszt nem tartalmazó üdítő italokat árusítanak, a hét minden napján esti 11 óráig nyitva tarthatók.”

Az «Uránia»-mozgó a nyári idény alkalmával a legaktuálisabb és legizlésebb filmeket hozza a vásznára. A szórakozást nyújtó, érdekes filmsorozat mindig a közönség kíváncsainak megfelelőleg van összeválogatva.

Jótékony adomány. *Korach* Imre tálykai nagybérlő egy ügyének kedvező elintézése alkalmából a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál 300 koronát lefizetett azon célból, hogy azt *Lukovich* Aladár egyes. titkár tetszése szerinti jótékony célra felhasználja, ki is e 300 koronából 100-at az eperjesi Vöröskereszt-egyesületnek, 100-at a vak katonák alapjának és 100 koronát pedig a sárosvárm. hadiárva alapja javára fizetett le. Midőn e nemeslelkű adományt a nyilvánosság előtt is nyugtázzuk, egyben az adományozónak áldozatkészségéért elismerésünket fejezzük ki.

A fémközpont képvisellete Eperjesen. A hadsereg fokozott fémszükségletének fedezése végett a fémközpont szakemberek vezetése alatt műszaki képviselleteket szervezett. Ezek a képviselletek igen sok fémet tettek szabaddá a hadsereg részére, viszont kiváló alkalmat nyújtottak sok üzemnek, hogy elavult berendezését gazdaságosabb üzeművé tegye. Hozzánk legközelebb Kassán állítottat fel ily képviselést, mely kiterjed: Abaúj-, Torna-, Sáros-, Szepes-, Zemplén- és Ungvármegyékre. Képviselő *Fürst* Sándor műszaki tanácsos. Fémgyűjtőhely Eperjesen: *Újvári* Béla és Társa vaskereskedése, Szebeni-út 6. sz.

Szökés az orosz fogságból. *Nádaskay* József, a 101. gy.-e. hadnagya, *Nádaskay* Boldizsárnak, Sárosvármegye árvaszéki helyettes kiadójának fia, még 1914. október 4-ikén az északi harctéren megszebesülve, orosz fogságba került. Egyideig a moszkvai kórházban ápolták, onnan teljesen felgyógyulva Szimbirszkbe, majd később Szibériába a vladivosztoki fogolytáborba került Eperjesen lakó szülei most arról kapnak hírt, hogy fiuk a vladivosztoki fogolytáborból öt tisztársával és nyolc altiszttel megszökött s több heti viszontagságos bujdosás és menekülés után Kinába érkeztek. Most Pekingben vannak s el látásukról a magyar és osztrák nagykövetség gondoskodik.

Szederlevél-gyűjtés. Tudvalevőleg a közoktatási miniszter rendeletet intézett az iskolákhoz a hadsereg részére szükséges szederlevek gyűjtése érdekében. Avégből pedig, hogy a gyűjtés minél eredményesebb legyen, kívánatosnak tartja a miniszter a szedés mielőbbi megkezdését annál is inkább, mivel tea-készítésre különösen alkalmas zsenge levelek is gyűjthetők. *Sárosi* János sárosköszegi áll. isk. tanító tanítványával már mintegy 30 kiló szederlevelet gyűjtött, mely száradás után mintegy 12 kilót fog kitenni. Fölöttébb ajánljuk figyelmébe tanítóinknak és tanítónőinknek, hogy ez alkalmas időt ne mulasszák el a szederlevek-gyűjtés rendezésére s a gyűjtés eredményét a miniszteri rendelet értelmében haladéktalanul hozzák a kir. tanfelügyelőség tudomására.

A pályaválasztás. (Szülők figyelmébe.) A pályaválasztás életbevágó fontosságú. Élet-pályául mindenkinek azt a foglalkozást kell választania, melyre őt testi és szellemi erői hivatottá teszik. Legfontosabb tényező a pályát választó fiú vagy leány egészsége, szervezete. Pályaválasztása előtt mindenkit meg kell orvosilag vizsgáltatni, hogy vajjon szervezete nem tiltja-e el attól a foglalkozástól, melyet egész életén át folytatni kíván. A testi alkalmassággal egyenlő fontosságú, hogy az iskolát elhagyó tanulók szellemi erőiknek megfelelő pályára lépjenek. Döntő szerepe van az iskolai képzettségnek is és számolni is kell a gyermekek hajlandóságával is. Tekintetbe kell venni amellet a pálya jövedelmezőségét stb. Aki helyesen akar életpályát választani, annak nem szabad a felsorolt szempontoknak csak egyikétől vagy csak másiktól vezetetni magát, hanem tárgyilagosan kell mérlegelnie az összes körülményeket. A legfontosabb társadalmi kérdések egyike ez, melyeknek intézésénél ma elhagyottan és tájékozatlanul áll magában a szülő. Most a fővárosban Pályaválasztási Tanácsadó címen egy ingyenes közszolgálat alakult ki a főváros védnökségével, ez meghallgatja a szülőket, megvizsgáltatja orvosilag a gyermekeket s tanácsot ad. A vidéken is lesznek ennek az ingyenes közszolgálatnak szervei. Addig is, míg ezek kialakulnak, bárki fordulhat a június 1-jén megnyílt fővárosi intézményhez, címe: «Pályaválasztási Tanácsadó» Budapest, II., Margit-körút 64. A titkári hivatal díjtalanul ad választ mindenkinek.

Az adófelszólamlási bizottság, melynek elnöke *Urbán* Gyula ny. tvsz. bíró, tagjai pedig dr. *Csatáry* Ágost egyet. magántanár, *Molitorisz* József földbirtokos, dr. *Rosenberg* Teofil ügyvéd és *Sztankay* László földbirtokos, június 16-ika óta fejt ki működését, melynek során elbírálás alá vette azokat a kérvényeket is, amelyeket a közönség részéről, háborús viszonyok következtében beállott keresetcsökkenés címén, az 1915. XIV. t.-c. 7. §-a alapján III. osztályú kereseti adó mérséklése iránt beadtak. Mint értesülünk, a bizottság igen méltányosan járt el, a jövő héten fejezi be működését s a véghatározatok legközelebb fognak kikézbíttatni az érdekelteknek. A véghatározat, ha adómerséklést állapít meg, jogerős, ellene jogorvoslatnak helye nincsen; ha azonban elutasító, ebben az esetben ellene 15 napi határidőn belül lehet panasszal élni a m. kir. közigazgatási bíróságnál.

A csecsemő elválasztása gyakran igen sok nehézséggel jár és éppen ezért az anyának melegen ajánlható, hogy kis gyermekének az elválasztás kezdetén szopóüvegben naponta egyszer, csakis vízzel felforralva, egy kis Nestlélisztet nyújtson. Lassanként aztán két, három, sőt több ily étkezést is adhat, mire az elválasztás minden nehézség nélkül megtörténik, a gyermek szépen fejlődik és gyönyörűen gyarapszik. — Próbadozokat díjtalanul küld a *Henri Nestlé* cég, Wien, I., Biberstrasse 3/U.

Kvasz András él. Annak idején a szegedi DÉLMAGYARORSZÁG nyomán megírtuk, hogy *Kvasz* András, a híres hadipilóta, a galíciai harctéren, az 1915-iki év telén motorhiba folytán leszállásra kényszerült, orosz fogságba esett és hűlésből származott betegségben ezévi február havában meghalt. Mint *Békéscsabáról* írják most, *Kvasz* András sajátkezű levelet írt *Asztrachanból* *Kőrösi* László főjegyzőnek, amelyben tudatja, hogy a Kaspi-tenger mellett van fogságban, sokat koplal, mert nincs pénze. *Elmondja* azt is, hogy fogságában több csabai emberrel ismerkedett meg, így *Zelenák* nevű kováccsal és *Belenko* nevű vásártéri lakossal. *Kvasz* levele még márciusban kelt és bizonyítja, hogy halálának híre tévedésből származhatott.

Használjunk posta hadisegély-bélyeget!

ők figyelmébe.)
ontosságú. Élet-
foglalkozást kell
és szellemi erőt
nyújtó a pályát
sége, szervezete.
meg kell orvosi-
szervezete nem
l, melyet egész
ti alkalmassággal
iskolát elhagyó
egfelelő pályára
iskolai képzett-
gyermeknek haj-
ll venni amellet
. Aki helyesen
nak nem szabad
k egyikétől vagy
hanem tárgyla-
s körülményeket.
lések egyike ez,
gyottan és tájé-
b. Most a fővá-
adó címen egy
a főváros véd-
szülőket, meg-
reket s tanácsot
ek az ingyenes
is, míg ezek ki-
nius 1-jén meg-
e: «Pályaválasz-
Margit-körút 64.
sz mindenkinék.
tság, melynek
ró, tagjai pedig
anár, Molitorisz
g Teofil ügyvéd
s, június 16-ika
k során elbírálás
s, amelyeket a
nyok következté-
címén, az 1915.
lyú kereseti adó
t értesülünk, a
el, a jövő héten
ozatok legköze-
dekelteknek. A
állapít meg, jog-
ye nincsen; ha
tben ellene 15
asszal élni a m.

a gyakran igen
ért az anyának
yermekének az
en naponta egy-
gy kis Nestlé-
án két, három,
híre az elválasz-
örténik, a gyer-
űen gyarapszik.
küld a Henri
se 3/U.

idején a szegedi
tuk, hogy Kvasz
liciai harctéren,
folytán leszá-
a esett és hülés-
évi február ha-
ról írják most,
írt Asztrachan-
melyben tudatja,
fogságban, so-
mondja azt is,
mberrel ismer-
i kováccsal és
Kvasz levele
ja, hogy halá-
tott.

ély-bélyeget!

Ötéves találkozó. Az 1910—11. évben végzett negyedik polgári osztály növendékei július 2-ikán d. u. 5 órakor fognak összejönni ötéves találkozóra az ev. polgári iskola rajztermében.

Az eperjesi Vöröskereszt-kórház, mely néhány hét előtt feloszlott, a kassai katonai parancsnokság intézkedése folytán régi helyiségeiben, az állami tanítónőképző intézet épületében a héten újra megnyit.

A sárosvármegyei hadiárva alapja javára az eperjesi kir. adóhivatalba, mint Sárosvármegye gyámpénztárába 1916. június 19-ikéig a következő adományok folytak be:

A már nyugtázott összeg	7351.08
Gallé István daróczi körjegyző gyűjtése	40.—
Davidovics Manó turinai körjegyző gyűjtése	187.50
Sztankay László névnapmegváltás címén	20.—
Dr. Piller Dezső főszolgabíró útján:	
Petró András, Somos	10.—
Nerodolík György	20.—
Juhász János	20.—
Kóber Jánosné adománya, Pusztamező	3.15
Milly György gerlai gk. tanító gyűjtése	30.—
Habermann József eperjesi orth. izr. isk. ig.-tanító gyűjtése	28.42
Kőváry Mihály jernyei r. k. tanító jó- kívony fényképezéssel szerzett	20.—
Kucsma Margit fintai rk. tanítónő gyűjt.	5.—

Összesen: 7735.15

A fennebb felsorolt adományokat ezennel nyugtázom. Egyúttal a mélyen tisztelt adakozóknak és gyűjtőknek áldozatkészségükért és sikeres fáradozásukért — a hadiárva nevében — hálás köszönetet mondok. Eperjes, 1916. június 19. Dr. *Máriássy Béla*, vm. árvasz. elnök.

A hadi-émlékbélyegek és a posta. A Hadsegélyező Hivatal özvegy- és árva-alapja javára *hadi-émlékbélyegeket* hozott forgalomba. A művészi kivitelű emlékbélyegeket a kereskedelmi miniszter abban a kivételes kedvezményben részesítette, hogy a *postahivatalok a levélküldeményekre ragasztott hadi-émlékbélyegeket a hely- és kelti-bélyegző lenyomatával elláthatják*, mint a rendes bélyegeket. A miniszter intézkedése szerint ezek a bélyegek a tábori posta útján portómentesen közvetített levelezésen kívül a belföldre, Ausztriába, Bosznia-Hercegovinába és Svájcba szóló postai levélküldeményekre ragaszthatók fel, úgy hogy a küldemény címiratának áttekinthetőségét ne zavarják és helyet engedjenek a bélyegzőlenyomatok, jelzőcédulák és szolgálati megjegyzések alkalmazására.

Vásár. A keresk. miniszter kivételesen megengedte, hogy a Szepesvármegye területéhez tartozó *Igló* r. t. városban a jún. 7. és 8. napjaira eső országos kirakó- és állatvásár ez évben *június 5. és 6. napjain*, a szept. 27. és 28. napjaira eső országos kirakó- és állatvásár pedig *szept. 20. és 24. napjain* tartassék meg.

A felmentési kérvények gyors és beható elintézése szempontjából szükséges a felmentési javaslatoknak akként való felszerelése, hogy világosan kivehető legyen, hogy az illető vállalatnál stb. hány alkalmazott volt a háború előtt, hány alkalmazott vonult be a háború folyamán tényleges katonai szolgálatra, hány egyén áll jelenleg alkalmazásban, továbbá hogy a felmenteni kért mióta van a vállalatnál alkalmazásban. Az ezen követelményeknek meg nem felelő, hiányosan felszerelt kérvények tárgyalás nélkül fognak visszaküldetni.

Hová kell még utazási igazolvány? A belügyminiszter újabb rendelete szerint az utazáshoz személyazonossági igazolvány Magyarországon most már csak a következő helyekre szükséges: Alsó-Fehér-, Beszterce-Naszód-, Csík-, Brassó-, Fogaras-, Háromszék-, Hunyad-, Kisküküllő-, Krassó Szörény-, Maros-Torda-, Máramaros-, Nagyüküllő-, Szeben-, Temes-, Torontál-, Udvarhelyvármegyebe és Fiume városába.

Pályázat. A m. kir. honvéd központi ruhatár parancsnoksága pályázatot hirdet az 1916. évre (aug. 1-jétől dec. 31-ikéig) szükséges következő cikkekre: ujjasing, alsónadrág, haskötő, gyapjú-keztütyű, szőrmés mellény, lábikravédő, gyapjú- vagy flanel-kapca, érmelegítő. Ajánlatok június 26-ikán d. e. 10 óráig küldendők be a ruhatár parancsnokságához (Budapest, X., Elnök-u. 1.)

Lopás. Klein Ferenc fűszerkereskedő bejelentette, hogy üzletéből sok árút elloptak. A nyomozás kiderítette, hogy a kezdeményező az üzlet tanonca volt, aki éjnek idején a bolt hátsó részén lévő vasrácsot elgörbítette és úgy mászott be az üzletbe. Míg ő az üzletben garázdálkodott, addig barátai kint sétáltak az utcán és örködték, hogy esetleges kellemetlenségektől is védve legyen. A rendőri nyomozás, kihallgatás és szembeállítás azonban, dacára a büntársak minden elővigyázatának, kiderítette az igazságot.

Felelős szerkesztő: Kiadótulajdonosok:
Dvortsák Győző. Koós Ernő és Frigyes.

NYILTTÉR.

: Stájerorsz. tartományi gyógyintézet :

Rohitsch-Sauerbrunn

Kiváló gyógyeredmény gyomor- és bélbántalmaknál, csúsz-, szivbajok-, cukorbetegség-, idegességnél. Gyönyörű kirándulások. Az összes vendéglőhelyiségek, különösen a svájci tejjgazdaságok teljes kezelésben. — Gyorsvonat-összeköttetések minden irányban. Útbaigazító ismertetőikkel szívesen szolgálnak
a fürdőigazgatóság.

Nyilatkozat.

Értesítjük Eperjes szab. kir. város n. é. közönségét, miszerint 1916. évi július 2-ikától kezdődőleg mozgószínházunkat újból a magunk üzemébe vesszük. A vezetéssel *Veres József* és *Kertész Zsigmond* urakat bíztuk meg. Nevezettek a miskolczi «Apolló»- és «Uránia»-mozgószínházaknak főrésztvényesei s igazgatói és a diósgyőri vasgyári mozgószínháznak vezetői.

Eperjes. 1916. június 21.

„URÁNIA” VÁROSI MOZGÓKÉPSZINHAZ R.-T.
igazgatósága.

Jó előmenetelű VIII. o. tanuló alaposan előkészítene pót- vagy magánvizsgára készülöket. Jelentkezni a kiadóhivatalban lehet.

Kisasszony

aki német, magyar levelezésben és könyvelésben jártas, azonnal felvétetik **Herbst Testvérek** üzletében.

Meghívó.

Az Eperjesi Keresztény Fogyasztási Szövetkezet üzletrészes tagjait a június hó 29-ik napján délután 5 órakor saját irodahelyiségében tartandó **rendes közgyűlésre** tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése és 1915. évi mérleg előterjesztése. 2. A felügyelő-bizottság jelentése. 3. A tiszta nyereség hova fordítása iránti határozat. 4. A felmentvény iránti határozat. 5. Indítványok és javaslatok, kérvények és felebbezések tárgyalása.

Jegyzet. Az igazgatóság jelentése és az 1915. évi mérlege, valamint a felügyelő-bizottság jelentése az alapszabályok értelmében a közgyűlést megelőzőleg 14 napon át a szövetkezet üzleti helyiségében betekintés céljából rendelkezésre fog állani. Az alapszabályok szerint a közgyűlésen csakis üzletrészes tagok vehetnek részt és bírnak tanácskozási s szavazati joggal, ha nevük legalább 30 nappal a közgyűlést megelőzőleg az üzletrészes tagok törzkönyvében már bejegyeztetett. Ha az üzletrészes tagok a közgyűlésen határozatképes számban meg nem jelennek, az új közgyűlést július 9-ikén fog megtartani a fentebb jelzett helyiségben.

Eperjes, 1916. évi június 15.

Az igazgatóság.

Bérbeadó vadászterület.

Alsó- és Felsővízközön, valamint Dobroszlón a Schwimmer-féle uradalmi terület vadászati joga egy évre
::: ::: bérbeadó. ::: :::

Ajánlatok beadandók *Weinberger Artúr* nyíregyházai lakos, zárgondnokhoz.

Szén és koks

Swirczek J.-nél, Mährisch-Ostrau.

FOGTECHNIKAI TEREM.

Fogsorokat és egyes fogakat, arany platina-koronát, híd munkát rágásra kifogástalanul használható, művészies és ízléses kivitelben készítek; valamint

foghúzás, fogtömés
legjutányosabban.

LEFKOVITS IGNÁC - KASSA Fő-utca 65. :: I. emelet
vizsg. fogtechnikus, jó és szép munkáért a milleniumi országos kiállításon kitüntette.

Eladó fűrészgyár-berendezés.

Felsővízközön lévő, a katonaságunk által elpusztított Schwimmer-féle fűrészgyár berendezése eladó.

Ajánlatok beadandók *Weinberger Artúr* nyíregyházai lakos, zárgondnokhoz.

60 óra világhosság!

Költsége

Rachmann «Luna»-gyertyával

.. németbirodalmi szabadalom
Minden 10 fillér. Minden
üzletben kapható. üzletben kapható.

Ismételadók és kereskedők megszerezhetik a
legszébb, selyem-
mel hímzett, kerettel ellátott

✱ háborús emléképeket ✱

bármely nyelvű szö-
veggel, 42x52 cm.
nagyságban, darabon-
ként 1 K 10 f. áron.

JELLINEK HUGÓ
bécsi hímző-intézete
Bécs, VII., Lindengasse 25.

TEXTIL

az új erőpapirspárga
a legerősebb spárga

kiválóan alkalmas
szőlőkötéshez,
zsákkötéshez

és minden másához.

Gyártja:

Magyar Textilipar r.-t.
RÓZSAHEGY-FONÓGYÁR.

Budapesti képviselő: Arany János-u. 16.

Első Eperjesi Bútorszállítási Vállalat

PASZTERNÁK MANÓ.

Átköltöztetések

és mindennemű szállítások pontos,
megbízható elintézése. :: Iroda
áthelyezve Kovács-utca 14. számú
saját házba. :: Telefon 105. sz.

Agyagkályha-raktár

KASSA, Kovács-utca 25. szám.

.. Alapítási éve 1832. ..

Alulírott ajánlja a nagyérdemű közönség
szíves figyelmébe a legmodernebb és leg-
egyszerűbb, tartós anyagból készült agyag-
kályhát — **előnyös árakon.**

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan
eszközöltetnek.

Költségvetéssel díjtalanul szolgál.

Ócska agyagkályhák átrakását s javítását
elfogadja.

■ ■ Jutányos árak! ■ ■

A nagyérdemű közönség szíves párt-
fogását kéri

őzv. Mattyasovszky Mihályné.

Milliók

használgák

Köhögés

rekedség, hurut és nyálkasodás, görcs és
hőkhurut ellen

KAISER
MELLKARAMELLÁIT

□□□ a három enyő védjeggyel. □□□

6050 közjegyzőileg hi-
teles bizonyít-
vány orvosoktól
és magánosoktól igazolják a biztos sikert.

Nagyon alkalmas és jóízű cukorkák!

Csomagja 20 és 40 fill., doboza 60 fill.

Kapható Eperjesen: Molitorisz István, Korn
Vilmos, Williger Pál gyógyszerárában és
Pálesch Árpád drogériájában, — Bártfán:
Tirscher István gyógyszerárában.

HALTENBERGER BÉLA □ KASSA.

:: RUHAFESTŐ-, ::
VEGYTISZTÍTÓ- ÉS
GŐZMOSÓGYÁR.

■ ■
ÁTVÉTELI ÜZLET
EPERJESÉN FŐ-U.
23. SZÁM ALATT.

Amennyiben a gyár jelenleg
□ is teljes üzemben van, □

ruhák, egyenruhák, függönyök stb.

most is a rendes módon
festetnek és tisztítanak.

Gallér- és kezelőtisztítás
a szokott szép kivitelben.

Gyászesetben ruhák festése feketére.

≡ Kiadó ≡

üzleti helyiség

szeptember 1-sejétől
Főutca 53.sz.házban.

Bérbeadó birtok.

Alsó- és Felsővízközön, valamint
Dobroszlón a Schwimmer-féle bir-
tok az 1917. évre haszonbérbeadó.

Ajánlatok beadandók Weinberger Artúr
nyiregyházi lakos, zárgondnokhoz.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert
kolera, vörheny, kanyaró, tifusz, himlő és egyéb
ragályos betegségek most fokozottabb erővel lép-
nek fel, mint más időkben, miért is szükséges,
hogy minden háztartásban egy megbízható
fertőtlenítőszer kéznél legyen. — A jelenkor
legmegbízhatóbb fertőtlenítőszer a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üve-
gekben 1'25 K-ért minden gyógyszerárban és
drogériában kapható. Hatása Löffler, Vertun,
Pertik, Vas stb. intézeteinek vizsgálatai szerint
gyors és biztos, miért is az összes orvosok
beteggyak fertőtlenítésére, antiszeptikus kö-
tözéseknél (sebekre és daganatokra), kéz- és
arcmosásra és ragályok elhárítására stb. min-
denkor ajánlják.

LYSOFORM- SZAPPAN

finom, gyenge pipereszappan, lysoformot tar-
talmaz és antiszeptikus hatású. Alkalmazható
a legkényesebb bőrre, még csecsemőknél is;
szépi, megpuhítja és illatossá teszi a bőrt.
Egy kísérlet s Ön a jövőben kizárólag ezen
szappant fogja használni. Ára 2 K.

FODORMENTA- LYSÓFORM

erősen antiszeptikus hatású szájvíz. Szájbűz
rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat
konzerválja. Használandó továbbá orvosi uta-
sítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és
nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp ele-
gendő egy félpohár vízre.

● Eredeti üvege 2 korona. ●

Az összes lysoformkészítmények kaphatók
minden gyógyszerárban, drogériában. Kivá-
natra bárkinek ingyen és bérmentve meg-
küldjük az «Egészség és fertőtlenítés» című
érdekes könyvet.

DR. KELETI és MURÁNYI
vegyészeti gyára, Újpesten.